

Kia Szutkiewicz og Kjersti Brænne
Stockholm og Oslo

En fördjupad färd i en autistisk värld Psykodynamiska perspektiv på psykoterapi med barn och unga med autismdiagnos

Södra Sveriges Barn- och Ungdomopsykoterapeutiska förening var vertskap för denne givende konferansen i Malmö den 15. november 2024.

Konferansen rettet seg til psykodynamiske psykoterapeuter. Den var arrangert av Barnterapiföringen, og var støttet av en donasjon fra Eva og Tove Hansens stiftelse.

Ordförande i foreningen, Börje Palmberg, önsket oss varmt velkommen, og vi fikk deretter høre litt om Eva og Tove Hansens stiftelse. Angelica Fritjof fra stiftelsen orienterte, og fortalte at formålet med stiftelsen ikke bare er å gi støtte til utdanning i psykodynamisk psykoterapi av barn med autisme, men også til søsken, foreldre og autistiske barn som har behov for slik terapi.

Tonya Madsen er psykolog, psykoanalytiker, psykoterapeut og spesialist i klinisk barnepsykologi. Hun holdt to engasjerte og engasjerende foredrag om forståelsen av og behandling av barn med autisme. I det första föredraget, *De hjemløse ordene*

– refleksjoner over utvikling av språk og affekt hos et barn med autisme, tok hun utgangspunkt bl a i franske psykoanalytikere som Françoise Dolto og Jacques Lacan. Hun fortalte med innlevelse om analysen av et barn som var 3 ½ år ved oppstart av behandlingen. Det er tungt og krevende teoretisk stoff knyttet til dette, og mange falt nok litt av her, men var desto mer engasjerte og berørte av beretningen om barnet.

I det andre föredraget, *Frykten for sammenbrudd – arbeid med tidlige tap og traumer hos et barn med autismeproblematikk*, lot Madsen teori være teori, og gikk rett til det kliniske eksempelet. Noen teoretiske betraktninger var dog til hjelp for å få et perspektiv på barnets vansker. Madsen la vekt på at man må møte ethvert barn med samme åpne holdning, uavhengig av barnets diagnose. Hun påpekte at det er en feil å tro at autistiske barn ikke har behov for kontakt med andre. Hennes to föredrag viste oss hvor viktig nettopp denne kontakten

var, og hvordan tålmodighet og åpenhet kan vinne fram og bidra til en bedret situasjon for barna.

Etter en deilig lunsj fikk vi høre May Nilson, privatpraktiserende psykoterapeut, forelese om det svært viktige tema foreldrearbeid. *Det är ju vårt barn det handlar om – autism hos barn ur et föräldraperpektiv*. Hun viste blant annet til boken *Den forbudte sorg* av Gurli Fyhr, og snakket om hvor vanskelig det kan være for foreldre å erkjenne både diagnosten, barnet og sine egne følelser knyttet til det å få et ”barn med diagnose”. Skyld og skam vil alltid være et tema. Det var en viktig påminning om alle de vanskelige følelsene som kan ligge under når for-eldre for eksempel ikke kommer til timer. Kan hende orker de ikke å bli minnet på barnets vansker. Hun siterte også Didier Houzel, som snakker om paradoksal depresjon som kan oppstå når barnet gjør framskritt, men også agerer og reagerer mer.

Siste foredragsholder på denne flotte dagen var Jenny Butler, auktorisera bildterapeut och psykoterapeut. Hennes tema var *Konsten att mötas – bildterapi med barn och unga, teoretiska perspektiv och praktiska exempel*. Hun viste innledningsvis til den amerikanske psykologen og hjerneforskeren Allan Schore som har skrevet mye om hvordan det som er knyttet til følelser, først oppfattes i høyre halvdel, og deretter organiseres i den mer logiske og organiseringen venstre hjernehalvdel. Slik vil blant annet kunstneriske uttrykk kunne nå fram til oss uten at vi nødvendigvis forstår det rent intellektuelt. Det intuitive uttrykket i et kunstverk vil kunne appellere til vårt eget intuitive mottaksapparat. Butler viste male-arbeider fra to forskjellige unge mennesker som hver for seg uttrykte seg på imponerende vis. Som tilskuere ble vi opptatt av symbolikken i begges bilder. En symbolikk formidlet av ungdom som i følge gjengs forståelse har problemer med symboldannelse. Dette var følelsen nært og ga næring til mye ettertanke.

Tusen takk for en flott konferanse.

Kia Szutkiewicz og Kjersti Brænne
Mellanrummets redaksjon